

KESAN PELAKSANAAN MODUL LITERASI AWAL (MULA) TERHADAP KEMAHIRAN LITERASI AWAL KANAK- KANAK TASKA

Jupri Bacotang
Universiti Selangor

ABSTRAK

Kajian tentang tahap kemahiran literasi awal dalam kalangan kanak-kanak TASKA di Malaysia masih terhad dan belum berkembang dengan meluas. Kajian menggunakan kaedah kuasi-eksperimen ini dijalankan terhadap kanak-kanak TASKA untuk mengenal pasti kesan pelaksanaan Modul Literasi Awal (MULA) terhadap kemahiran literasi awal kanak-kanak TASKA. Reka bentuk kajian ini ialah kuantitatif yang. Sampel kajian berjumlah 20 orang kanak-kanak berumur empat tahun yang terdiri daripada 10 orang kanak-kanak lelaki dan 10 orang kanak-kanak perempuan. Intervensi pengajaran dan pembelajaran dijalankan selama lima minggu. Dapatan kajian menunjukkan; (a) terdapat perbezaan yang signifikan dalam skor min tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak TASKA dalam kumpulan rawatan sebelum dan selepas mendapat pelaksanaan aktiviti MULA; (b) tidak terdapat perbezaan signifikan dalam skor min tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak TASKA dalam kumpulan kawalan sebelum dan selepas mendapat pembelajaran biasa; dan (c) terdapat perbezaan signifikan dalam skor min peningkatan tahap kemahiran literasi awal antara kanak-kanak TASKA yang mendapat pelaksanaan aktiviti MULA dengan kanak-kanak TASKA yang mendapat pembelajaran biasa.

Kata kunci:

kemahiran literasi awal, pengetahuan cetakan, tulisan awal, kesedaran fonologi, kanak-kanak TASKA.

ABSTRACT

In Malaysia, studies on early literacy skills for nursery are limited and not fully develop. This study was conducted to identify the effectiveness of Early Literacy Module (ELM) towards early literacy skills of nursery children. This quantitative study (quasi-experiment) utilized 20 samples of nursery children aged four years old. Both

teaching and learning interventions are carried out for five weeks. The result indicated that; (a) there was a significant difference in mean score (early literacy skills) for children in treatment group before and after the implementation of ELM treatment; (b) there was no significant difference in mean score (early literacy skills) for children in control group before and after receive the normal learning procedures; and (c) there were significant differences in mean score of early literacy skills improvement between nursery children in treatment group who get the implementation of ELM treatment and nursery children in control group who get implementation of the normal learning procedures.

Keywords:

early literacy skills, print knowledge, early writing, phonology awareness, nursery children.

PENGENALAN

Pada masa kini, kerajaan Malaysia telah memberikan komitmen yang tinggi terhadap Program Asuhan dan Didikan Awal Kanak-kanak (Program ADAK) seperti yang diusulkan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh (Unit Perancang Ekonomi, 2010). Hal ini direalisasikan dengan meningkatkan penyertaan kanak-kanak berumur antara empat hingga lima tahun dalam peringkat prasekolah daripada 67 peratus pada tahun 2010 kepada 87 peratus pada tahun 2012. Kerajaan juga akan memastikan semua kanak-kanak mempunyai kemahiran literasi dan numerasi asas selepas tiga tahun mengikuti pendidikan sekolah rendah menjelang 2012 seperti yang termaktub dalam Program Transformasi Kerajaan (GTP) (Jabatan Perdana Menteri, 2010).

Walau bagaimanapun, pendidikan bagi kanak-kanak yang berumur empat tahun ke bawah masih baharu dan belum berkembang dengan lebih meluas di Malaysia (Aminah et al., 2008). Berdasarkan laporan *Quick Facts 2010*, jumlah kanak-kanak berumur empat tahun ke bawah pada tahun 2010 ialah sebanyak 3.3 juta (11.40 peratus) daripada 28.9 juta orang rakyat Malaysia (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2010; Kementerian Pelajaran Malaysia, 2010). Laporan tersebut juga menunjukkan hanya 1.4 juta orang kanak-kanak berumur tiga hingga lima tahun yang mendapat pendidikan awal pada tahun 2010 di seluruh Malaysia. Kebanyakan pusat jagaan

kanak-kanak seperti taska, taski, dan *nursery* hanya menyediakan perkhidmatan jagaan dan asuhan tanpa mengintegrasikan didikan awal kepada kanak-kanak (Bahagian PERMATA, 2009).

Justeru, pada tahun 2009, Kurikulum PERMATA telah dijadikan sebagai asas dan garis panduan Kurikulum Asuhan dan Didikan Awal Kanak-kanak Kebangsaan yang meliputi aspek pendidikan, pengasuhan, nutrisi dan kesihatan (Bahagian PERMATA, 2009). Sehingga kini, pelaksanaan Kurikulum Asuhan dan Didikan Awal Kanak-kanak Kebangsaan hanya terpakai bagi taska yang dikelolakan oleh kerajaan atau badan-badan berkanun (Bahagian PERMATA, 2009). Menurut isteri Perdana Menteri, Datin Seri Rosmah Mansor, selepas empat tahun Program Permata Negara (PERMATA) dilancarkan, sudah 600 buah pusat PERMATA diwujudkan dengan penyertaan 20,000 orang kanak-kanak di seluruh Malaysia (Faridzwan, 2011).

Dalam kajian ini, pengkaji hanya melibatkan sebuah kelas kanak-kanak berumur empat tahun di sebuah taska badan berkanun yang menggunakan Kurikulum PERMATA. Guru kelas tersebut menggunakan Modul 5 (3 hingga 4 Tahun) Program Pengasuhan dan Pendidikan Awal Kanak-kanak sebagai panduan untuk menjalankan pengajaran dan pembelajaran (Pusat Penyelidikan Perkembangan Kanak-kanak Negara, 2009). Dalam modul tersebut, terdapat bidang pembelajaran yang berkaitan dengan kemahiran literasi awal iaitu Perkembangan Bahasa, Komunikasi dan Literasi Awal (Aminah et al., 2008). Bidang pembelajaran tersebut merupakan fokus utama dalam kajian ini iaitu untuk mengenal pasti tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dengan menggunakan Ujian Pengesanan Tahap Kemahiran Literasi Awal.

Kebiasaannya, perkembangan dan penguasaan kemahiran membaca kanak-kanak dianggap bermula semasa pengajaran membaca secara formal sama ada di prasekolah ataupun di sekolah rendah. Namun, kebanyakan kajian menunjukkan pembelajaran membaca merupakan proses perkembangan yang berterusan dan telah wujud sejak awal lagi yang dikenali sebagai kemahiran literasi awal (Beaty, 2009; Lonigan, 2006). Para pengkaji telah mendefinisikan kemahiran literasi awal sebagai proses perkembangan asas kepada bentuk yang lebih konvensional dalam aspek pengetahuan dan tingkah laku

membaca dan menulis yang ada pada kanak-kanak (Whitehurst & Lonigan, 1998). Kemahiran literasi awal juga merujuk pada kemahiran, pengetahuan dan tingkah laku perkembangan asas membaca dan menulis.

Kebanyakan kajian menjelaskan kemahiran literasi awal merupakan indikator terbaik untuk mengenal pasti penguasaan kemahiran membaca kanak-kanak pada masa hadapan sama ada di prasekolah ataupun di sekolah rendah (Nemours Brightstart, 2008, Storch & Whitehurst, 2002). Kebiasaannya, kanak-kanak yang memasuki alam persekolahan dengan pengalaman dan kemahiran literasi awal yang baik dapat membaca dengan lancar dan sebaliknya (Isahak Haron et al., 2006). Proses ini banyak bergantung pada interaksi dan bimbingan yang diperoleh kanak-kanak daripada golongan dewasa terutamanya ibu bapa dan guru (Hammer, Farkas & Maczuga, 2010).

Pengkaji di Barat telah lama meningkatkan fokus mereka terhadap kemahiran literasi awal kanak-kanak yang berumur empat tahun ke bawah (Lonigan, Schatschneider & Westberg, 2008). Kajian kemahiran literasi awal juga sangat penting kerana dapat mengenal pasti kemahiran kanak-kanak yang berisiko menghadapi masalah membaca, dan seterusnya melaksanakan intervensi untuk meningkatkan kemahiran literasi awal kanak-kanak tersebut. Program atau modul literasi boleh dijalankan oleh guru dan ibu bapa untuk meningkatkan dan menekankan panduan yang jelas dalam penguasaan kemahiran literasi pada usia awal kanak-kanak (Zainiah, 2009).

Di Malaysia, tabiat membaca dalam kalangan rakyat Malaysia masih berada pada tahap yang rendah iaitu sebanyak 98.8 peratus daripada responden yang berusia 10 tahun ke atas membaca dua buah buku setahun (Perpustakaan Negara Malaysia, 2006). Bagi kanak-kanak berumur lima hingga sembilan tahun pula, kadar literasi mereka juga mengalami penurunan iaitu 79 peratus pada tahun 1996 menurun kepada 75 peratus pada tahun 2005. Dalam Laporan Program Pembangunan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (UNDP) 2007/2008, kadar literasi rakyat Malaysia berada di belakang negara maju seperti Jepun, Britain, Amerika Syarikat, Australia dan Jerman yang mempunyai kadar literasi tinggi sehingga 99 peratus (Mohamad Sofee, 2009). Pada tahun 2008 pula, Kementerian Pelajaran

Malaysia menjelaskan masih terdapat 54,000 pelajar Tahun 1 (anggaran 13 peratus daripada jumlah enrolmen pelajar Tahun 1) yang tidak menguasai kemahiran literasi (Jabatan Perdana Menteri, 2010).

Oleh itu, penumpuan seharusnya bermula sejak dalam peringkat awal kanak-kanak lagi untuk meningkatkan tahap literasi dan kadar membaca dalam kalangan rakyat Malaysia. Ini kerana penguasaan kemahiran literasi awal kanak-kanak yang berumur empat tahun ke bawah mempengaruhi kebolehan, penguasaan, dan minat membaca kanak-kanak pada masa hadapan (Lonigan et al., 2008). Jika masalah membaca yang bermula dalam peringkat awal (pemerolehan pembacaan) tidak diatasi segera, masalah ini pasti akan berlarutan dan menjadi lebih serius sama ada di sekolah rendah atau di sekolah menengah (Spardocia, 2005). Hal ini kerana penguasaan kemahiran membaca bukan sahaja menentukan pencapaian akademik, malah menentukan kejayaan hidup seseorang (Boyer, 1991).

Sehubungan itu, kajian ini diharapkan dapat memberi maklumat dan membuka minda semua pihak yang berkaitan tentang kepentingan kemahiran literasi awal terhadap kanak-kanak. Kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dengan menggunakan Ujian Pengesanan Tahap Kemahiran Literasi Awal. Antara objektif kajian ini ialah; (a) untuk mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan skor min yang signifikan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dalam kumpulan rawatan sebelum dan selepas mendapat pelaksanaan aktiviti MULA daripada pengkaji; (b) untuk mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan skor min yang signifikan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dalam kumpulan kawalan sebelum dan selepas mendapat pembelajaran biasa daripada guru; dan (c) untuk mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan skor min yang signifikan peningkatan tahap kemahiran literasi awal antara kanak-kanak taska yang mendapat pelaksanaan aktiviti MULA daripada pengkaji dengan kanak-kanak taska yang mendapat pembelajaran biasa daripada guru.

TINJAUAN LITERATUR

Kajian ini berlandaskan empat teori pembelajaran awal iaitu Teori Perkembangan Kognitif Piaget, Teori Kontekstual Vygotsky, Teori Psikolinguistik Bruner, dan Teori Bermain Froebel. Keempat-empat teori tersebut dijadikan asas dan panduan dalam membina Modul Literasi Awal (MULA) untuk kesesuaian dengan tahap kebolehan dan perkembangan kanak-kanak taska. Kesan pelaksanaan M.U.LA memfokuskan pada kemahiran literasi awal kanak-kanak taska yang terdiri daripada pengetahuan cetakan (*print knowledge*), tulisan awal (*early writing*), dan kesedaran fonologikal (*phonological awareness*) (Whitehurst & Lonigan, 2001). Ketiga-tiga kemahiran literasi awal tersebut dikenal pasti dengan menggunakan Ujian Pengesanan Tahap Kemahiran Literasi Awal.

Modul Literasi Awal (MULA)

Modul Literasi Awal (MULA) merupakan program literasi awal yang diubah suai daripada program *Get Ready to Read* (GRTR) untuk kanak-kanak berumur tiga dan empat tahun (Whitehurst & Lonigan, 2001). Program *Get Ready to Read* (GRTR) dijalankan oleh *National Center for Learning Disabilities* untuk membantu ibu bapa dan guru dalam memastikan kanak-kanak mempunyai kemahiran-kemahiran asas sebagai persediaan untuk belajar membaca dan menulis dengan lebih formal di alam persekolahan sama ada di prasekolah ataupun di sekolah rendah (Whitehurst & Lonigan, 2001).

Aktiviti MULA memfokuskan pada peningkatan kemahiran awal literasi kanak-kanak yang terdiri daripada pengetahuan cetakan, tulisan awal, dan kesedaran fonologikal. Setiap aktiviti MULA menyokong teknik pembelajaran Kurikulum PERMATA dengan merangsang minda kanak-kanak untuk meneroka, mencuba dan mengalami sesuatu pengetahuan, kemahiran dan pengalaman melalui aktiviti permainan (Bahagian PERMATA, 2009). Jadual 1 menunjukkan 15 jenis aktiviti MULA yang dilaksanakan dalam kajian ini terhadap kanak-kanak TASKA.

Jadual 1: Aktiviti-aktiviti Modul Literasi Awal (MULA)

Pengetahuan Cetak	Tulisan Awal	Kesedaran Fonologikal
Menu Saya (1)	Contengan Awal (5)	Bunyi Apa? (3)
Ini Buku (4)	Berjalan di Atas	Mencari Rima (6)
Mencari Perkataan (7)	Huruf (8)	Bunyi Misteri (9)
Pancing Huruf (10)	Nama Ku (2)	Bunyi Awal (12)
Padanan Huruf (13)	Binaan Huruf (11)	Cerita Ku (15)
	Menulis Nama (14)	

* Susunan pelaksanaan aktiviti ditunjukkan dalam kurungan.

Kemahiran Literasi Awal

Kebanyakan pengkaji bahasa menggunakan istilah-istilah yang berbeza untuk merujuk kemahiran literasi awal, misalnya bacaan awal, prabacaan, dan kesediaan membaca (Molfese et al., 2004). Kemahiran literasi awal menunjukkan perkembangan asas dalam bacaan konvensional dan kemahiran menulis (Whitehurst & Lonigan, 1998). Kebiasaannya, kanak-kanak dianggap mula membaca semasa mereka memasuki ke alam persekolahan yang formal. Sebaliknya, pendekatan literasi awal merujuk pada penguasaan literasi oleh kanak-kanak yang bermula sejak awal lahir lagi dan mengalami perkembangan yang berterusan.

Kemahiran literasi awal juga dikenali sebagai pemunculan literasi (Paulson et al., 2004) iaitu perlakuan menulis dan membaca kanak-kanak yang terus berkembang menjadi kebolehan sebenar dalam membaca dan menulis. Kebanyakan pengkaji mendefinisikan istilah literasi awal sebagai kemahiran, pengetahuan, dan sikap kanak-kanak tentang membaca dan menulis sebelum mereka diajar kemahiran-kemahiran tersebut secara formal di sekolah (Justice & Pullen, 2003). Kajian-kajian yang telah dijalankan lebih daripada 20 tahun yang lepas telah mengenal pasti tiga aspek kemahiran yang diperlukan oleh kanak-kanak untuk belajar membaca iaitu pengetahuan cetakan, tulisan awal, dan kesedaran linguistik (Whitehurst & Lonigan, 2001).

Pengetahuan cetakan ialah pemahaman kanak-kanak tentang asas dan kegunaan cetakan, hubungan bunyi-huruf, dan kesedaran cara menggunakan cetakan (Masseti, 2009). Pengetahuan cetakan juga merujuk pada pemahaman lokasi bahagian hadapan buku, mengetahui cetakan yang menjelaskan cerita bukannya gambar, pengetahuan huruf, pengetahuan perkataan, pengetahuan huruf pertama dan huruf akhir dalam perkataan, mengetahui peraturan perkataan dan huruf, padanan satu dengan satu, terarah, dan mengenal tanda bacaan (Seefeldt & Wasik, 2006). Antara kemahiran yang perlu dikuasai oleh kanak-kanak dalam aspek ini ialah membezakan cetakan daripada gambar, fungsi cetakan, ciri-ciri buku, komponen-komponen cetakan, peraturan cetakan, dan menamakan huruf (Justice & Pullen, 2003).

Kemahiran tulisan awal pula ialah usaha kanak-kanak menggunakan tulisan dalam cara yang bermakna (Whitehurst & Lonigan, 2001), dan menjadikan tulisan sebagai komunikasi melalui penghasilan teks simbolik (Piasta & Wagner, 2010). Kajian-kajian lepas mendapati kemahiran ini merupakan peramal penting untuk menentukan tahap ejaan dan bacaan formal kanak-kanak (Storch & Whitehurst, 2001). Namun, kemahiran ini kurang mendapat perhatian berbanding dengan kesedaran cetakan dan kesedaran fonologikal (DeBaryshe & Gorecki, 2007). Antara kemahiran yang perlu dikuasai oleh kanak-kanak dalam kemahiran ini ialah contengan, lukisan, peniruan, menulis huruf, menulis nama, mengeja, dan kandungan mesej (Whitehurst & Lonigan, 2001).

Manakala, kesedaran fonologikal merujuk pada kebolehan mengenal pasti dan memanipulasi bunyi-bunyi bahasa berdasarkan makna yang tertentu. Kebanyakan kajian mendapati kesedaran fonologikal merupakan indikator terbaik untuk mengetahui tahap pencapaian membaca kanak-kanak (Cunningham & Allington, 2007). Antara kemahiran kesedaran fonologikal ialah pepadanan, penyusunan, pengasingan, penghapusan, dan pengiraan bunyi yang membina perkataan (Piasta & Wagner, 2010). Ini bermakna, kanak-kanak dapat memahami fungsi dan peraturan sesuatu bahasa dengan menguasai beberapa kemahiran seperti pendengaran aktif, perbendaharaan kata, perkataan berima, binaan ayat, dan kesedaran fonemik.

Kaedah Penilaian Kemahiran Literasi Awal

Menurut Cunningham dan Allington (2007), penilaian literasi melibatkan penentuan tahap membaca kanak-kanak, menilai dan mengawal tingkah laku dan strategi membaca dan menulis mereka, dan membuat dokumentasi tentang kemajuan kanak-kanak. Beaty (2010) pula menjelaskan penilaian merupakan suatu proses untuk mendapatkan maklumat tentang kebolehan, kemahiran, minat, kekuatan, dan kelemahan kanak-kanak. Wilson dan Lonigan (2009) menjelaskan terdapat tiga kaedah yang boleh digunakan oleh guru atau ibu bapa untuk menilai kemahiran literasi awal kanak-kanak iaitu penilaian informal, penilaian diagnostik, dan ujian pengesanan.

Penilaian informal merupakan kaedah yang paling mudah dan selalu digunakan dengan memerhatikan kanak-kanak secara langsung semasa aktiviti rutin dan interaksi kanak-kanak dengan rakan sebaya dan guru. Penilaian informal terdiri daripada rekod anekdot, penilaian portfolio, maklumat penilaian informal, dan senarai semak perkembangan atau akademik (Gullo, 2005). Namun, penilaian informal tidak dapat menyediakan data yang boleh dipercayai sepenuhnya tentang kebolehan kanak-kanak jika dibandingkan dengan rakan sebaya mereka (Wilson & Lonigan, 2009). Hal ini kerana kebanyakan kemahiran literasi awal tidak dapat diperhatikan dalam interaksi seharian, misalnya kesedaran fonologikal mungkin tidak dapat ditunjukkan dalam aktiviti-aktiviti prasekolah yang dijalankan seperti biasa. Selain itu, kaedah ini hanya dapat membantu guru mengenal pasti kanak-kanak yang berisiko menghadapi masalah membaca, namun guru masih sukar untuk mengenal pasti kelemahan kanak-kanak tersebut dalam aspek yang lebih spesifik (Bailey & Drummond, 2006).

Penilaian diagnostik pula merupakan salah satu jenis alat pengukuran standard yang dapat menyediakan pengukuran tepat dan mendalam tentang perbandingan kemahiran literasi awal kanak-kanak dengan rakan sebaya mereka. Menurut Strickland dan Ayers (2007), penilaian diagnostik dibina untuk mengenal pasti keperluan pengajaran khusus setelah mengenal pasti masalah atau kelemahan kanak-kanak. Walau bagaimanapun, penilaian diagnostik perlu dijalankan oleh individu yang terlatih untuk mendapatkan skor yang sah dan boleh dipercayai (Wilson & Lonigan, 2009). Selain itu,

kanak-kanak mungkin akan berasa tidak selesa dan berasa malu dengan kehadiran orang dewasa yang tidak dikenali oleh mereka. Tambahan pula, penilaian diagnostik mempunyai kos yang mahal yang menyukarkan guru atau ibu bapa untuk menggunakannya.

Seterusnya, ujian pengesanan juga merupakan instrumen pengukuran yang dapat menyediakan maklumat yang boleh dipercayai dan sah tentang tahap pencapaian akademik kanak-kanak. Menurut Strickland dan Ayers (2007), ujian pengesanan dapat dijalankan dengan cepat untuk mengenal pasti masalah atau kelemahan kanak-kanak dalam aspek yang tertentu. Ujian pengesanan juga dapat mengenal pasti individu yang mengalami masalah dalam pencapaian akademik dan memerlukan intervensi pada masa hadapan (Molfese et al., 2004). Selain itu, ujian pengesanan sesuai dijalankan oleh guru dan ibu bapa kerana tidak melibatkan sumber kewangan dan keperluan masa yang banyak. Dalam kajian ini, pengkaji telah mengubah suai *Get Ready to Read! Screening Tool (GRTR-ST)* (Whitehurst & Lonigan, 2001) menjadi Ujian Pengesanan Tahap Kemahiran Literasi Awal supaya bersesuaian dengan kanak-kanak taska di Malaysia.

REKA BENTUK KAJIAN

Kajian ini berbentuk kajian kes tunggal yang menggunakan pendekatan kuantitatif (kuasi-eksperimen) sepenuhnya iaitu hanya melibatkan ujian pra dan ujian pasca.

Kajian ini hanya melibatkan sebuah kelas kanak-kanak yang berumur empat tahun di sebuah taska badan berkanun yang menggunakan Kurikulum PERMATA. Seramai 20 orang kanak-kanak berumur empat tahun yang terdiri daripada 10 orang kanak-kanak lelaki dan 10 orang kanak-kanak perempuan dijadikan sebagai sampel kajian.

Kedua-dua kumpulan tersebut menjalani ujian pra dan ujian pasca dengan menggunakan Ujian Pengesanan Kemahiran Literasi Awal. Ujian pra dijalankan pada awal kajian iaitu sebelum pelaksanaan aktiviti MULA untuk mengenal pasti tahap kemahiran literasi awal yang sedia ada dalam kalangan kanak-kanak. Seterusnya, pengkaji menjalankan rawatan iaitu pelaksanaan aktiviti MULA selama lima

minggu terhadap kumpulan rawatan. Manakala, kumpulan kawalan hanya mendapat pembelajaran biasa daripada guru sepanjang tempoh tersebut. Selepas itu, kedua-dua kumpulan menjalani ujian pasca untuk mengenal pasti sama ada terdapat perubahan dan perbezaan tahap kemahiran literasi awal mereka. *Statistical Package for Social Science (SPSS)* versi 18.0 digunakan untuk menganalisis data-data yang dikumpul berdasarkan statistik inferensi sahaja iaitu ujian-t sampel berpasangan dan ujian-t sampel bebas.

DAPATAN KAJIAN

Bagi menentukan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak, pengkaji telah menetapkan tahap bagi setiap skor kemahiran literasi awal yang dicapai oleh kanak-kanak seperti dalam Jadual 2.

Jadual 2: Tahap Kemahiran Literasi Awal

Tahap	Skor	Penerangan
Sangat Lemah	0 - 3	Kanak-kanak menguasai sangat sedikit kemahiran yang diperlukan untuk belajar membaca dan menulis.
Lemah	4 - 7	Kanak-kanak mula mengembangkan kemahiran yang diperlukan untuk belajar membaca dan menulis.
Sederhana	8 - 11	Kanak-kanak sedang membina kemajuan dan telah menguasai beberapa kemahiran yang diperlukan untuk belajar membaca dan menulis.
Baik	12 - 15	Kanak-kanak telah menguasai banyak kemahiran yang diperlukan dan hampir bersedia untuk belajar membaca dan menulis.
Sangat Baik	16 - 20	Kanak-kanak mempunyai kemahiran yang sangat baik dan telah bersedia untuk belajar membaca dan menulis.

- a) Untuk mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan skor min yang signifikan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dalam kumpulan rawatan sebelum dan selepas mendapat pelaksanaan aktiviti MULA daripada pengkaji.

Jadual 3: Perbandingan Skor Min Tahap Kemahiran Literasi Awal (Kumpulan Rawatan)

Kumpulan Rawatan	Ujian	Bilangan	Skor Min	Perbezaan Min	Sisihan	Nilai t	Tahap Signifikan
					Piawai		
Rawatan	Pasca	10	16.70	7.900	2.470	5	.000
	Pra	10	8.80	10.11			

* Signifikan pada aras keertian 0.05

Berdasarkan Jadual 3, nilai t ialah 10.115 dan tahap signifikan, p ialah 0.000. Tahap signifikan ini ($p=0.000$) adalah lebih rendah daripada 0.005 ($p<0.005$). Justeru, pengkaji berjaya menolak hipotesis nul yang pertama (H_0) dalam kajian ini.

Kajian ini mendapati terdapat perbezaan skor min yang signifikan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dalam kumpulan rawatan sebelum dan selepas mendapat pelaksanaan aktiviti Modul Literasi Awal (MULA) daripada pengkaji. Analisis menunjukkan skor min tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak telah meningkat sebanyak 7.900 iaitu daripada 8.80 (ujian pra) kepada 16.70 (ujian pasca). Ini bermakna pelaksanaan aktiviti Modul Literasi Awal (MULA) terhadap kanak-kanak taska dapat meningkatkan tahap kemahiran literasi awal mereka daripada tahap Sederhana (skor antara 8 hingga 11) ke tahap Sangat Baik (skor antara 16 hingga 21).

- b) Untuk mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan skor min yang signifikan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dalam kumpulan kawalan sebelum dan selepas mendapat pembelajaran biasa daripada guru.

Jadual 4: Perbandingan Skor Min Tahap Kemahiran Literasi Awal (Kumpulan Kawalan)

Kump.	Ujian	Bi l.	Skor Min	Perbezaan Min	Sisihan Piawai	Nilai t	Tahap Signifikan
Kawalan	Pasca	10	10.90	1.600			2.459
n	Pra	10	9.30			8	.070

*

Signifikan pada aras keertian 0.05

Berdasarkan Jadual 4, nilai t ialah 2.058 dan tahap signifikan, p ialah 0.070. Tahap signifikan ini ($p=0.070$) adalah lebih tinggi daripada 0.005 ($p>0.005$). Justeru, pengkaji tidak berjaya menolak hipotesis nul yang kedua (H_02) dalam kajian ini.

Kajian ini mendapati tidak terdapat perbezaan skor min yang signifikan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dalam kumpulan kawalan sebelum dan selepas mendapat pembelajaran biasa daripada guru. Walaupun analisis deskriptif menunjukkan skor min tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak telah meningkat sebanyak 1.60 iaitu daripada 9.30 (ujian pra) kepada 10.90 (ujian pasca). Namun, peningkatan ini tidak signifikan apabila dianalisis dengan menggunakan ujian-t sampel berpasangan. Ini bermakna kanak-kanak yang hanya mendapat pembelajaran biasa daripada guru tidak menunjukkan peningkatan tahap kemahiran literasi awal yang ketara atau signifikan iaitu kekal berada pada tahap Sederhana (skor antara 8 hingga 11).

- c) Untuk mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan skor min yang signifikan peningkatan tahap kemahiran literasi awal antara kanak-kanak taska yang mendapat pelaksanaan aktiviti MULA daripada pengkaji dengan kanak-kanak taska yang mendapat pembelajaran biasa daripada guru.

Berdasarkan Jadual 5, skor min peningkatan tahap kemahiran literasi awal bagi kumpulan rawatan ialah 7.90 (n=10, sd=2.470), manakala bagi kumpulan kawalan ialah 1.60 (n=10, sd=2.459). Perbezaan dua skor min tersebut ialah 6.300, nilai t ialah 5.717 dan tahap signifikan, p ialah 0.000. Tahap signifikan ini (p=0.000) adalah lebih rendah daripada 0.005 (p<0.005). Justeru, pengkaji berjaya menolak hipotesis nul yang ketiga (Ho3) dalam kajian ini.

Jadual 5: Perbandingan Peningkatan Skor Min Tahap Kemahiran Literasi Awal antara Kumpulan Rawatan dengan Kumpulan Kawalan

Kum p.	Bil.	Skor Min	Sisihan Piawai	Perbezaan Min	Nilai t	Tahap Signifikan
Rawa tan	10	7.90	2.470	6.300	5.717	.000
Kaw alan	10	1.60	2.459			

* Signifikan pada aras keertian 0.05

Kajian ini mendapati terdapat perbezaan skor min yang signifikan peningkatan tahap kemahiran literasi awal antara kanak-kanak dalam kumpulan rawatan dengan kanak-kanak dalam kumpulan kawalan. Ini bermakna peningkatan skor min tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak yang mendapat pelaksanaan aktiviti Modul Literasi Awal (MULA) daripada pengkaji iaitu sebanyak 7.90 adalah lebih besar berbanding peningkatan skor min tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak yang mendapat pembelajaran biasa daripada guru iaitu sebanyak 1.60. Justeru, kajian ini dapat membuktikan pelaksanaan aktiviti Modul Literasi Awal (MULA) dapat meningkatkan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska berbanding pembelajaran biasa yang dijalankan terhadap kanak-kanak.

KESIMPULAN

Kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dengan menggunakan instrumen Ujian Pengesanan Tahap Kemahiran Literasi Awal. Dapatan kajian menunjukkan; (a) terdapat perbezaan skor min yang signifikan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dalam kumpulan rawatan sebelum dan selepas mendapat pelaksanaan aktiviti Modul Literasi

Awal (MULA) daripada pengkaji; (b) tidak terdapat perbezaan skor min yang signifikan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska dalam kumpulan kawalan sebelum dan selepas mendapat pembelajaran biasa daripada guru; dan (c) terdapat perbezaan skor min yang signifikan peningkatan tahap kemahiran literasi awal antara kanak-kanak taska yang mendapat pelaksanaan aktiviti Modul Literasi Awal (MULA) daripada pengkaji dengan kanak-kanak taska yang mendapat pembelajaran biasa daripada guru.

Kajian ini menjelaskan kepentingan instrumen Ujian Pengesanan Kemahiran Literasi Awal untuk mengenal pasti tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak taska. Bagi melihat perubahan atau peningkatan tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak, instrumen ini boleh dilaksanakan pada awal, pertengahan, dan akhir tahun persekolahan di taska. Dapatan daripada instrumen ini dapat membantu guru atau ibu bapa mengenal pasti kanak-kanak yang berisiko menghadapi masalah membaca dan menulis dengan lebih awal. Oleh itu, guru atau ibu bapa boleh membantu kanak-kanak tersebut dengan menyediakan intervensi yang bersesuaian berdasarkan aktiviti yang terdapat dalam MULA. Ini kerana MULA terdiri daripada pelbagai aktiviti yang dapat memastikan kanak-kanak dilengkapi dengan keperluan kemahiran-kemahiran asas untuk belajar membaca sebelum memasuki alam persekolahan yang mengajar kemahiran membaca dengan lebih formal (Whitehurst & Lonigan, 2001).

Kajian ini merupakan suatu usaha pendokumentasian awal tentang kemahiran literasi awal kanak-kanak berumur empat tahun di Malaysia. Kajian ini diharapkan dapat menjadi panduan dan galakan kepada pihak-pihak tertentu untuk menjalankan kajian seumpama ini pada masa hadapan. Justeru, pengkaji mencadangkan supaya kajian lanjutan dapat melibatkan demografi responden yang lebih pelbagai dan saiz sampel yang lebih besar supaya dapat digeneralisasikan kepada populasi yang lebih besar. Kajian lanjutan juga boleh menggunakan pendekatan kualitatif dengan menggunakan kaedah pemerhatian, temu bual dan analisis dokumen untuk menjelaskan kemahiran literasi awal kanak-kanak dengan lebih terperinci, mendalam dan menyeluruh.

Selain itu, pengkaji mencadangkan supaya menjalankan kajian sekurang-kurangnya setahun tempoh persekolahan untuk mendapat

dapatan yang lebih signifikan. Tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak boleh dinilai pada awal, pertengahan dan akhir tempoh persekolahan. Kajian jangka panjang juga boleh dilakukan untuk menentukan sama ada tahap kemahiran literasi awal kanak-kanak semasa di taska mempunyai hubungan dengan perkembangan membaca mereka semasa di prasekolah dan di sekolah rendah, ataupun sebaliknya. Kajian lanjutan juga perlu menumpukan dan menekankan salah satu jenis komponen kemahiran literasi awal dengan lebih mendalam dan terperinci, sama ada pengetahuan cetakan, tulisan awal, mahupun kesedaran fonologikal. Akhir sekali, kajian lanjutan juga perlu menitikberatkan beberapa faktor selain daripada kemahiran literasi awal yang mempengaruhi penguasaan membaca dan menulis kanak-kanak iaitu kesihatan, sosial, emosi, fizikal, dan tingkah laku (Carlton & Winsler, 1999; Denham, 2006; Mashburn & Pianta, 2006; Rimm-Kaufman & Pianta, 2000).

RUJUKAN

- Aminah Ayob, Mastura Badsiz, Rohani Abdullah, Azizah Lebai Nordin, & Mahani Razali. (2008). *Kurikulum PERMATA: Panduan pendidikan awal kanak-kanak 0-4 tahun*. Tanjong Malim, Perak: Pusat Penyelidikan Perkembangan Kanak-kanak Negara (NCDRC), Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Bahagian PERMATA. (2009). *Dasar asuhan dan didikan awal kanak-kanak kebangsaan*. Cyberjaya, Selangor: Jabatan Perdana Menteri.
- Bailey, A. L., & Drummond, K. V. (2006). Who is at risk and why? Teachers' reasons for concern and their understanding and assessment of early literacy. *Educational Assessment, 11*, 149-178. doi: 10.1207/s15326977ea1103&4_2.
- Beaty, J. J. (2009). *50 early childhood literacy strategies* (2nd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.
- Beaty, J. J. (2010). *Observing development of the young child*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.

- Boyer, E. (1991). *Ready to learn: A mandate for the nation*. Lawrenceville, NJ: Princeton University Press.
- Cunningham, P. M., & Allington, R. L. (2007). *Classrooms that work: They can all read and write* (4th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.
- DeBaryshe, B. D., & Gorecki, D. M. (2007). An experimental validation of a preschool emergent literacy curriculum. *Early Education and Development, 18*(1), 93-110.
- Faridzwan Abdul Ghafar. (2011, Jun 12). *PERMATA harum nama negara*. Diperoleh daripada <http://www.bharian.com.my/bharian/>
- Gullo, D. F. (2005). *Understanding assessment and evaluation in early childhood education* (2nd ed.). Amsterdam Avenue, NY: Teachers College Press.
- Hammer, C. S., Farkas, G., & Maczuga, S. (2010). The language and literacy development of head start children: A study using the family and child experiences survey (FACES) database. *American Speech, Language, Hearing Association, 41*, 70-83.
- Isahak Haron, Abdul Rahim Razali, Zainiah Mohamed Isa, Samri Sainuddin, & Nordin Mamat. (2006). *Kajian tinjauan buku bacaan kanak-kanak prasekolah di Malaysia*. Tanjong Malim, Perak: Universiti Pendidikan Sultan Idris, Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia..
- Jabatan Perdana Menteri. (2010). *Program Transformasi Kerajaan: Pelan hala tuju*. Putrajaya: Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan (PEMANDU).
- Justice, L. M., & Pullen, P. C. (2003). Promising interventions for promoting emergent literacy skills: Three evidence-based approaches. *Topics in Early Childhood Special Education, 23*, 99-113.

- Lonigan, C. J. (2006). Development, assessment, and promotion of pre-literacy skills. *Early Education and Development*, 17, 91-114. doi: 10.1207/s15566935eed1701_5
- Lonigan, C. J., & Wilson, S. B. (2008). *Report on the Revised Get Ready to Read! Screening tool: Psychometrics and normative information*. Technical Report. National Center for Learning Disabilities.
- Lonigan, C. J., Schatschneider, C., & Westberg, L. (2008). Identification of children's skills and abilities linked to later outcomes in reading, writing, and spelling. Dalam *Developing early literacy: Report of the National Early Literacy Panel* (pp. 55-106). Washington, DC: National Institute for Literacy.
- Masseti, G. M. (2009). Enhancing emergent literacy skills of preschoolers from low-income environments through a classroom-based approach. *School Psychology Review* 2009, 38(4), 554-569.
- Mohamad Sofee Razak. (2009). *Budaya membaca trend negara maju*. Diperoleh daripada <http://www.utusan.com.my/>
- Molfese, V. J., Molfese, D. L., Modglin, A. T., Walker, J., & Neamon, J. (2004). Screening early reading skills in preschool children: Get Ready to Read. *Journal of Psychoeducational Assessment* 2004, 22, 136-150.
- Nemours Brightstart. (2008). *Is your child ready to read? Developing literacy skills at home*. Jacksonville, FL: Author.
- Paulson, L. H., Kelly, K. L., van den Pol, R., Ashmore, R., Farrier, M., & Guilfoyle, S. (2004). The effects of an early reading curriculum on language and literacy development of Head Start children. *Journal of Research in Childhood Education*, 18, 169-178.
- Perpustakaan Negara Malaysia. (2006). *Profil membaca rakyat Malaysia 2005*. Kuala Lumpur: Penulis.

- Piasta, S. B., & Wagner, R. K. (2010). Developing early literacy skills: A meta-analysis of alphabet learning and instruction. *International Reading Association, 45*(1), 8-38.
- Pusat Penyelidikan Perkembangan Kanak-kanak Negara. (2009). *Modul latihan program pengasuhan dan pendidikan awal kanak-kanak PERMATA (teori perkembangan kanak-kanak)*. Tanjong Malim: Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Seefeldt, C., & Wasik, B. A. (2006). *Early education: Three-, four-, and five year olds go to school* (2nd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.
- Spardocia, S. A. (2005). Examining the text demands of high-intest low level books. *Reading and Writing Quaterly, 21*, 33-59.
- Storch, S. A., & Whitehurst, G. J. (2001). The role of family and home in the literacy development of children from low-income backgrounds. In P. R. Britto & J. Brooks-Gunn (Eds.), *The role of family literacy environments in promoting young children's emerging literacy skills. New directions for child and adolescent development* (pp. 53-71). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Storch, S. A., & Whitehurst, G. J. (2002). Oral language and code-related precursors to reading: Evidence from a longitudinal structural model. *Developmental Psychology, 38*, 934-947. doi: 10.1037/0012-1649.38.6.934.
- Strickland, D. S., & Ayers, S. R. (2007). *Literacy leadership in early childhood: The essential guide*. Amsterdam Avenue, NY: Teachers College Press.
- Unit Perancang Ekonomi. (2010). *Rancangan Malaysia Kesepuluh: 2011-2015*. Putrajaya: Jabatan Perdana Menteri.
- Whitehurst, J. G., & Lonigan, C. (2001). *Get Ready to Read!* Boston, MA: Allyn and Bacon.

Wilson, S. B., & Lonigan C. J. (2009). An evaluation of two emergent literacy screening tools for preschool children. *The International Dyslexia Association 2009*, 59, 115-131.

Zainiah Mohamed Isa. (2009). *Keberkesanan penggunaan buku cerita bergambar yang telah ditetapkan tahap bacaannya terhadap peningkatan tahap bacaan kanak-kanak*. Tanjong Malim, Perak: Universiti Pendidikan Sultan Idris, Fakulti Sains Kognitif dan Pembangunan Manusia.

